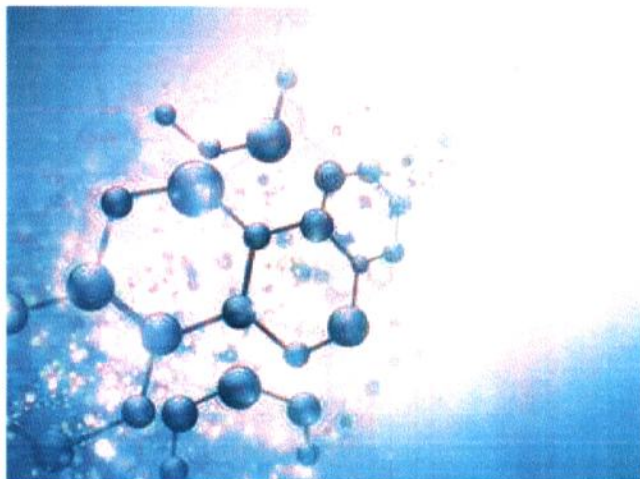

Sejmik uczcił 60-lecie obecności PAN na Śląsku

08.04.2014 UCZELNIE

Fot. Fotolia

Jubileusz 60-lecia działalności PAN na Górnym Śląsku uczcili w poniedziałek radni woj. śląskiego. Za zasługi dla regionu uhonorowali Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN, które prowadzi dziś badania nad nowoczesnymi materiałami.

Podczas poniedziałkowej sesji sejmiku w Bielsku-Białej Centrum oraz jego dyrektor prof. Andrzej Dworak zostali wyróżnieni Złotymi Odznakami za Zasługi dla Woj. Śląskiego

Prof. Dworak prezentował działalność i historię Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych. Instytucja ta prowadzi obecnie ponad 20 projektów badawczych - zamawianych i finansowanych przez państwo lub z funduszy europejskich oraz tzw. badania podstawowe. Wśród najobszerniejszych części działalności badawczej są projekty związane z zastosowaniem materiałów

polimerowych w medycynie (m.in. jako zamienników skóry do leczenia oparzeń i ran, czy też jako podłoża do hodowli tkankowych, w tym arkuszy sztucznej skóry).

Inną, równie ważną częścią badań Centrum są m.in. tworzywa polimerowe ulegające organicznemu recyklingowi oraz materiały, które można uzyskać z surowców odnawialnych - dzięki biotechnologii. Placówka bada też materiały o potencjalnym zastosowaniu w elektronice, np. o właściwościach elastycznych.

Same polimery to substancje o dużych cząsteczkach, które składają się z powtarzających się jednostek, tzw. monomerów. W przyrodzie występują "naturalne" polimery, np. białka, celuloza, kauczuk, ale takie substancje można też tworzyć w laboratorium. Syntetyczne polimery to tworzywa sztuczne.

Prof. Dworak przypomniał, że Centrum kontynuuje tradycję wcześniejszych placówek PAN w regionie, o znacznym dorobku. Efekty pracy naukowców zajmujących się chemią ropy naftowej i węgla służyły np. przy projektowaniu polskich rafinerii, a opracowany przez nich model struktury węgla kamiennego jest uważany w nauce za standardowy model struktury tego minerału.

Specjaliści zajmujący się polimerami pracowali m.in. nad tworzywami konstrukcyjnymi, z których (dzięki ich niemagnetycznym właściwościom) zrobiono kilka okrętów - trałowców. Inną dziedziną ich prac były np. tworzywa chemoodporne.

Początkiem PAN na Górnym Śląsku było uruchomione w 1954 r. Gliwicach Laboratorium nr 7 (nazwę zmieniono w 1963 r. na Pracownię Petrochemiczną PAN). W 1967 r. w Zabrze powstał Zakład Fizyki Ciała Stałego. Rok później w Gliwicach utworzono też Zakład Polimerów, który w 1970 r. przeniósł się do Zabrze, a w 1973 r. znalazł swą siedzibę w miejscu, w którym dziś działa Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych. W 1992 r. nazwę tej placówki zmieniono na Centrum Chemii Polimerów.

Równoległym torem rozwijała się działalność Zakładu Petro- i Karbochemii PAN przekształconego w 1970 r. z wcześniejszej Pracowni Petrochemicznej. W 1988 r. po reorientacji zakresu badań zmieniono jego nazwę na Zakład Karbochemii PAN.

Pod koniec lat 90. ub. wieku rozpoczął się proces scalania działających w Zabrze i Gliwicach placówek. W 1999 r. do Centrum Chemii Polimerów włączono Zakład Fizyki Ciała Stałego. W 2007 r. do tej połączonej placówki włączono jeszcze Zakład Karbochemii, tworząc Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych.

Ze względu na poziom i potencjał naukowy w 2011 r. Centrum przekształcono w instytut PAN. Pracuje w nim obecnie blisko sto osób, bezpośrednio w badaniach - ponad 70.

Wśród wydarzeń jubileuszu 60-lecia działalności PAN na Górnym Śląsku zaplanowano m.in. uroczyste posiedzenie rady naukowej instytutu pod koniec kwietnia, a także dwudniową konferencję naukową - pod koniec czerwca, z udziałem zagranicznych współpracowników Centrum.

PAP - Nauka w Polsce

mtb/ ula/
Tagi: [pan](#)